

Lielahden ja Hiedanrannan alueen suunnittelun ja toteutuksen tilannekatsaus OHJELMA

Avaus - johtaja Mikko Nurminen.

Hiedanrannan yleissuunnitelman toteuttaminen – hankekehityspäällikkö Juha Kaivonen

Lielahden yleissuunnitelman ja Hiedanrannan asemakaavoituksen tilannekatsaus –
projektiarkkitehdit Susanna Virjo ja Riikka Rahkonen

Liikennehankkeiden tilannekatsaus – suunnittelupäällikkö Jouni Sivenius

Raitiotien tilannekatsaus – kehityspäällikkö Ville Tuominen, Tampereen Raitiotie Oy

Kiinteistöjen kehittämisen periaatteista – kehityspäällikkö Juha-Matti Ala-Laurila

Keskustelua

12.00 Tilaisuus päättyy

TAMPERE

Hiedanrannan kehitysohjelma

Esittely kiinteistönomistajille

17.11.2022

Juha-Antti Kaivonen

HIEDANRANTA

yleissuunnitelma, kaupunginhallitus 8.6.2020

TEKEMISEN KAUPUNKI PAINOPISTEET

YHDENVERTAISET YKSILÖT

Tampere on paras paikka kasvaa, kehittyä ja ikääntyä. Tampereella jokainen voi olla oma itsensä ja toteuttaa unelmiaan.

TEKEVÄT YHTEISÖT

Tampere näyttää suuntaa tulevaisuuden yhteisöllisyyteen. Tampereen moninaiset yhteisöt ja yritykset ruokkivat hyvinvointia, luovuutta ja innovatiivisuutta. Yhdessä teemme parempaa huomista.

HIILINEUTRAALEJA TEKOJA

Tampere on kansainvälisesti tunnettu vaikuttavista teoistaan ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden eteen. Kestävien valintojen tekeminen on täällä helppoa – vetovoimamme syntyy arjen sujuvuudesta.

TULEVAISUUDEN EDELLÄKÄVIJYYTTÄ

Tampere jatkaa menestystarinaansa; meillä on parhaat edellytykset tehdä tulevaisuuden ratkaisuja. Tampereen asema kansainvälisenä tieteen ja korkean osaamisen kaupunkina on vahva.

KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
tavoitteet

Kehitysohjelman visio ja tavoite

HIEDANRANNAN KEHITYSOHJELMAN MISSIO

Hiedanrannan
kehitysohjelma kehittää
Hiedanrannan älykkääksi,
kestäväksi ja eläväksi
aluekeskukseksi

ja samalla edistää älykkään
ja kestävän kaupunki-
kehittämisen osaamista ja
toimintatapoja

*Kuva / Tampereen kaupunki, Schauman &
Nordgren Architects, Mandaworks, NOAN
Architecturestudio, Jolma Architects, TUPA
Architecture, Ramboll*

19.10.2020

Kaupunginvaltuusto

Yhteistyösopimus Hiedanrannan kehittämisestä 31.12.2020 *(Tampereen kaupunki, Hiedanrannan Kehitys Oy)*

- Kaupunki ja yhtiö kehittävät aluetta yhdessä
- Yleissuunnitelman pohjalta merkittävä uusi kaupunginosa
- Yhtiö sitoutuu toteuttamaan asunto- ja maapolitiikan linjauksia sekä MAL-sopimuksen linjauksia
- Yhtiö toteuttaa Hiedanrannan kehitysohjelman tavoitteita
- Menettelytapa mahdollistaa sen, että alue toimii uusien kaupunkirakenteen innovaatioiden ja uuden tyyppisten infrastruktuurin rajapintojen kehitysalustana ja vastaa tällöin kehitysohjelman tavoitteisiin
- Kehitysohjelman toimintaa ohjaa ohjausryhmä, joka toimii myös sopimuksen ohjausryhmänä: seuraa ja ohjaa yhteistyötä ja hankkeiden etenemistä

Muu ohjaus

- Kehitysohjelma osallistuu yhtiön omistajaohjaukseen

Hiedanrannan Kehitys Oy

KAUPUNKIRAKENTAMISEN EDELLÄKÄVIJÄ

Yhtiön toiminta-alueena on
Hiedanranta, joka on osa
Helsingin kaupunkia.
Yhtiön toiminta-alueella
on useita asuinalueita,
joissa on myös palveluita.
Yhtiön toiminta-alueella
on myös palveluita.

Valtuustokauden tavoitteet

Kehitysohjelmalle esitetään kuusi ylätason valtuustokauden tavoitetta, joita edistetään konkreettisemmilla toimenpide- ja työpaketeilla.

1

Hiedanrannan Kehitys Oy toimii edelläkävijänä toteuttaen Hiedanrannan vision mukaista kaupunginosaa omistamilleen maille.

2

Julkiset ja yksityiset hankkeet tarjoavat monipuoliset tilat sekä palvelut ja samalla asukkailla laadukkaat edellytykset kasvaa, kehittyä ja ikääntyä.

3

Lielahden vaiheittainen kehittäminen osaksi uudistuvaa kaupunginosaa on käynnistynyt ja kehittää koko alueen asemaa seudullisena keskuksena.

4

Toteutetaan Näsisaari, vähennetään nollakuidun haittavaikutuksia ja edistetään vesialueiden virkistyskäytön mahdollisuuksia.

5

Yhteensovitetaan raitiotien, Hiedanrannan kevyen liikenteen yhteyksien sekä Vaitinaron liittymän toteutusta siten, että alueen kehittämiseen luodaan kestävä perusta.

6

Luodaan uutta osaamista ja kaupunkirakentamisen toimintamalleja, joita voidaan hyödyntää koko kaupungin kehittämisessä.

*Tavoitteet
valtuustokauden
2025 loppuun
mennessä
"välitavoitteet"*

Pohjoiskortteleiden
asemakaavaehdotus
valmistellaan
hyväksyttäväksi

Kaupallisen keskustan asemakaavoitus käynnistetään

Valmistellaan nollakuidun
ratkaisuehdotus

Varmistetaan
Hiedanrannan keskustan
raitiotiepysäkin ja
liityntäliikenteen
väliaikaisen terminaalin
valmistuminen 2024

Valmistellaan
Hiedanrannan kestävä
kaupunkikehittämisen
kokonaisvaltaiset
tavoitteet ja
yhteensovitetaan ne
alueen muiden
tavoitteiden kanssa

Painopisteet

2023

*Toimenpiteet
valtuustokauden
tavoitteiden
saavuttamiseksi*

TAMPEREEN KAUPUNKI

NOLLAKUIDUN HANKINTAKILPAILU

Markkinavuoropuhelu vuodesta 2017 → Menetelmiä tutkittu

Hankinnan ennakoilmoitus /
markkinakartoitus, julkaisu 8.3.2022

Hankintailmoitus 13.4.2022

Osallistumishakemusten määräaika
31.8.2022

Alustavien tarjousten jälkeen
neuvottelumenettely jatkoon valittujen
tarjoajien kanssa (5kpl)

Hankintapäätös 1/2023

MENETELMÄ	
Massastabilointi louhepenkereeseen	ennakkoruoppaus, louhepenkerallia ja massastabilointi
In situ -stabilointi	ruoppaus ja stabilointi
Nollakuidun peittäminen järven pohjaan	
Mädätys ja biokaasun tuotanto uudessa biokaasulaitoksessa	ruoppaus, esikäsittely ja vedenpoisto, kuljetus, porttimaksa
Biokaasun tuotanto Raholan jätevedenpuhdistamolla	ennakkoruoppaus, esikäsittely/vedenpoisto, mädätys, rejektin kuljetus, porttimaksa
Nollakuidun hyödyntäminen maanparannusmateriaalina	ruoppaus, esikäsittely ja vedenpoisto, kuljetus, jalostus
Etanolin tuotanto	ruoppaus, esikäsittely ja vedenpoisto, kuljetus, jalostus
Orgaanisten kemikaalien tuotanto biojalostustekniikalla	ruopattu nollakuidun käsittely ja jatkokäsittely
Mikrotermien käsittely (DTS)	ruoppaus ja käsittely
HTC eli märkähiiltämismenetelmä	ruoppaus ja käsittely
Nollakuidun poltto	ruoppaus, esikäsittely ja vedenpoisto, kuljetus, jalostus polttoon soveltuvaksi

4

Toteutetaan Näsisaari, vähennetään nollakuidun haittavaikutuksia ja edistetään vesialueiden virkistyskäytön mahdollisuuksia.

Valmistellaan nollakuidun ratkaisuehdotus

YHDENVERTAISET YKSILÖT HIEDANRANNASSA

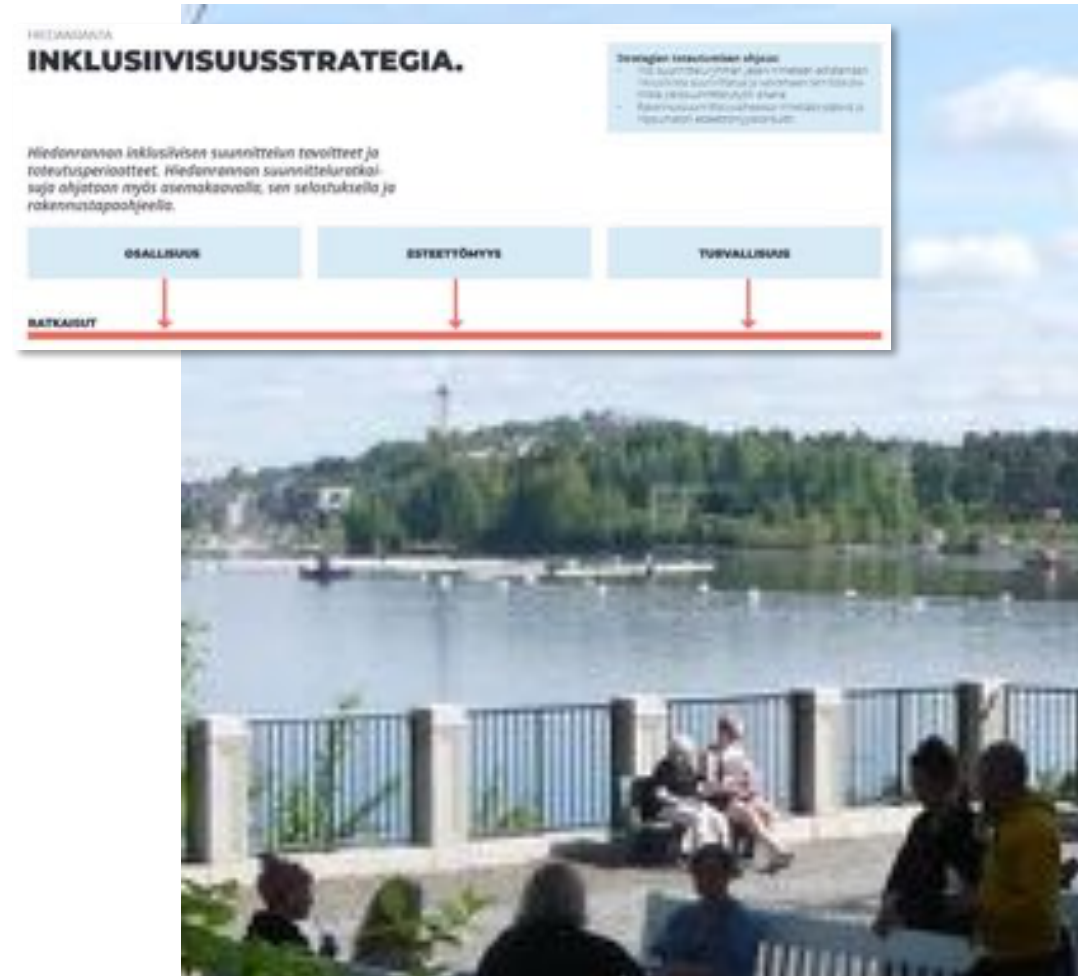
TAMPERE.
FINLAND

- Hiedanrannasta toteutetaan turvallinen ja viihtyisä kaupunginosa, jonka arkeen ja elämäntapaan kaikki hiedanrantalaiset voivat tuntea **ylpeyttä, osallisuutta ja omistajuutta**
- Kaupunginosan kehittämistyön pohjaksi on laadittu **inklusiivisuusstrategia**
- Kohtuuhintaisen asumisen edellytykset** selvitetään etukäteen laskelmin ja varmistetaan yhteistyöllä sekä kehitysyhtiön vastuunotolla
- Kohtuuhintaisen asuntotuotannon määrää ja asuntojakaamaa ohjataan ja erityisryhmien asumista edistetään asuntopolitiikan mukaisesti
- Asuntojen omistus- ja rahoitusmuotojen monipuolisuutta ohjataan suunnitelmallisesti
- Asumisen monimuotoisuutta**, esimerkiksi perheasuntojen, muunneltavien asuntojen, erityisryhmien asumisen ja elinkaariasumisen toteuttamista edistetään suunnitelmallisesti
- Epätyypillisiä hankemuotoja (osuuskunta- ja ryhmärakentaminen, asuminen palveluna, puolivalmiit asunnot jne.) edistetään suunnitelmallisesti
- Asumisen palveluiden ja elämäntilanteen muutoksiin vastaavien hanketyyppien syntymistä edistetään suunnitelmallisesti**
- Jokaisella hiedanrantalaisella on **helposti saavutettavat yhteydet viheralueille ja harrastuspaikoille**

6

Luodaan uutta osaamista ja kaupunkirakentamisen toimintamalleja, joita voidaan hyödyntää koko kaupungin kehittämisessä.

Valmistellaan Hiedanrannan kestävän kaupunkikehittämisen kokonaisvaltaiset tavoitteet ja yhteensovitetään ne alueen muiden tavoitteiden kanssa

TEKEVÄT YHTEISÖT HIEDANRANNASSA

TAMPERE.
FINLAND

- Perustamme koko kaupunginosan ihmiset yhteen tuovan alustan, jossa **hiedanrantalaiset voivat osallistua oman elinympäristönsä kehittämiseen ja toteuttaa kaikille parempaa Hiedanrantaa**
- Alustalla toteutetaan kaupunginosan julkiset taidehankkeet, joiden toteuttamista varten on laadittu ohjelmasuunnitelma ja joihin kaupunkilaiset osallistetaan
- Alustalla toteutetaan **kaupunkilaisten yhteiset monipuoliset tilat**, joiden kehittämiseen kaupunkilaiset osallistetaan
- Alustalla hankitaan kaupunkilaisten **yhteispalveluita ja -välineitä**, joiden kehittämiseen kaupunkilaiset osallistetaan
- Yhteistilojen ja **digitaalisen alustan** kautta helpotetaan kaupunkilaisten omaehtoista kierrätys- ja jakamistoimintaa
- Alustalla tuetaan kaupunkilaisten **omaehtoista yhteistä harrastus- ja tapahtumatoimintaa**
- Hiedanrannan **tehtaasta toteutetaan kaupunginosan sielu - luovien alojen, yhteisöllisyyden ja tapahtumien keskus**
- Tehtaassa toimii energia-alan kehitystä ja startup-toimintaa edistävä kokeilualusta "Tyyppaamo", jonka toimintaa kehitetään edelleen
- Ensimmäiset start-up yritykset ovat jo kasvaneet ulos Hiedanrannasta

6

Luodaan uutta osaamista ja kaupunkirakentamisen toimintamalleja, joita voidaan hyödyntää koko kaupungin kehittämisessä.

Valmistellaan Hiedanrannan kestävä kaupunkikehittämisen kokonaisvaltaiset tavoitteet ja yhteensovitetään ne alueen muiden tavoitteiden kanssa

18.11.2022

13

HIILINEUTRAALIT TEOT HIEDANRANNASSA

- Hiedanrannasta tulee Suomen ensimmäinen **ympäristösertifioitu kaupunginosa**
- Rakentamisen hiilipäästöjä pienennetään ja ohjataan lasketun tiedon ja saavutettavan vaikuttavuuden perusteella
- Vaatimustaso asetetaan päästötasolle, riippumatta käytettävistä materiaaleista
- Hiedanrannan **jokaisen asuinrakennuksen** rakentamisen suorat **hiilipäästöt** ovat **2/5 pienempiä** heti rakentamisen alkaessa, myös kohtuuhintaisessa asumisessa
- Luonnon monimuotoisuutta** ja kaupunkivihreää lisääviä ratkaisuja pyritään ohjaamaan siten, että niiden toteutus ei lisää hiilipäästöjä
- Hiedanrannan kaikki rakennukset ympäristösertifioidaan ja rakennusten hiilipäästöt lasketaan
- Rakennusten, katujen ja yleisten alueiden rakentamisessa käytetään **uusiomateriaaleja**
- Asumista tukevia sekundäärisia tiloja pyritään rakentamaan vähemmän, monipuolisemmin, laadukkaammin, yhteiseen käyttöön ja paremmin hyödynnettäväksi
- Yhteiskäyttöiset ajoneuvot ja sähköautojen latauspalvelut** ovat kaikkien saatavilla
- Kaikki pysäköinti perustuu **vuorottaisuuteen**
- Päivittäiset kävelen saavutettavat palvelut** varmistetaan kehitysyrityksen vastuunotolla ja yhteistyöllä yksityisten hankkeiden kanssa
- Teemme **yhteistyötä julkisten ja yksityisten tahojen** kanssa löytääksemme keinoja kestävämpään kaupunkirakentamiseen ja asumiseen

6

Luodaan uutta osaamista ja kaupunkirakentamisen toimintamalleja, joita voidaan hyödyntää koko kaupungin kehittämisessä.

Valmistellaan Hiedanrannan kestävä kaupunkikehittämisen kokonaisvaltaiset tavoitteet ja yhteensovitetään ne alueen muiden tavoitteiden kanssa

1. Rakentamistoimenpiteiden toteutus	
1.1	Hiilipäästöt
1.2	Ympäristösertifikaatit
1.3	Hiilipäästöt
1.4	Hiilipäästöt
1.5	Hiilipäästöt
1.6	Hiilipäästöt
1.7	Hiilipäästöt
1.8	Hiilipäästöt
1.9	Hiilipäästöt
1.10	Hiilipäästöt
1.11	Hiilipäästöt
1.12	Hiilipäästöt
1.13	Hiilipäästöt
1.14	Hiilipäästöt
1.15	Hiilipäästöt
1.16	Hiilipäästöt
1.17	Hiilipäästöt
1.18	Hiilipäästöt
1.19	Hiilipäästöt
1.20	Hiilipäästöt
1.21	Hiilipäästöt
1.22	Hiilipäästöt
1.23	Hiilipäästöt
1.24	Hiilipäästöt
1.25	Hiilipäästöt
1.26	Hiilipäästöt
1.27	Hiilipäästöt
1.28	Hiilipäästöt
1.29	Hiilipäästöt
1.30	Hiilipäästöt
1.31	Hiilipäästöt
1.32	Hiilipäästöt
1.33	Hiilipäästöt
1.34	Hiilipäästöt
1.35	Hiilipäästöt
1.36	Hiilipäästöt
1.37	Hiilipäästöt
1.38	Hiilipäästöt
1.39	Hiilipäästöt
1.40	Hiilipäästöt
1.41	Hiilipäästöt
1.42	Hiilipäästöt
1.43	Hiilipäästöt
1.44	Hiilipäästöt
1.45	Hiilipäästöt
1.46	Hiilipäästöt
1.47	Hiilipäästöt
1.48	Hiilipäästöt
1.49	Hiilipäästöt
1.50	Hiilipäästöt
1.51	Hiilipäästöt
1.52	Hiilipäästöt
1.53	Hiilipäästöt
1.54	Hiilipäästöt
1.55	Hiilipäästöt
1.56	Hiilipäästöt
1.57	Hiilipäästöt
1.58	Hiilipäästöt
1.59	Hiilipäästöt
1.60	Hiilipäästöt
1.61	Hiilipäästöt
1.62	Hiilipäästöt
1.63	Hiilipäästöt
1.64	Hiilipäästöt
1.65	Hiilipäästöt
1.66	Hiilipäästöt
1.67	Hiilipäästöt
1.68	Hiilipäästöt
1.69	Hiilipäästöt
1.70	Hiilipäästöt
1.71	Hiilipäästöt
1.72	Hiilipäästöt
1.73	Hiilipäästöt
1.74	Hiilipäästöt
1.75	Hiilipäästöt
1.76	Hiilipäästöt
1.77	Hiilipäästöt
1.78	Hiilipäästöt
1.79	Hiilipäästöt
1.80	Hiilipäästöt
1.81	Hiilipäästöt
1.82	Hiilipäästöt
1.83	Hiilipäästöt
1.84	Hiilipäästöt
1.85	Hiilipäästöt
1.86	Hiilipäästöt
1.87	Hiilipäästöt
1.88	Hiilipäästöt
1.89	Hiilipäästöt
1.90	Hiilipäästöt
1.91	Hiilipäästöt
1.92	Hiilipäästöt
1.93	Hiilipäästöt
1.94	Hiilipäästöt
1.95	Hiilipäästöt
1.96	Hiilipäästöt
1.97	Hiilipäästöt
1.98	Hiilipäästöt
1.99	Hiilipäästöt
1.100	Hiilipäästöt

Tampereen Sähkölaitoksen lehdistötiedote 10.3.2022:

Hiedanrantaan maailman mittakaavassakin edistysellinen matalalämpöinen kaukolämpöverkko.

Kaupunginosaan lämmitysratkaisun kerralla täysin hiilineutraaliksi.

Ratkaisu on kahdensuuntainen, eli asiakas voi sekä ostaa verkosta lämpöä ja myydä lämpöä.

Hiedanrantaan toteutetaan tulevaisuuden alueratkaisu ja samalla otamme jälleen yhden askeleen kohti Tampereen kaukolämpöjärjestelmän muutosta hiilineutraaliksi. Tarjoamme nykyaikaisen ja hinnaltaan kilpailukykyisen ratkaisun, joka palvelee asukkaita, rakennuttajia ja kiinteistöjen omistajia, kertoo asiakkuuspäällikkö Paavo Pietikäinen Tampereen Sähkölaitoksesta

TULEVAISUUDEN EDELLÄKÄVIJYYS HIEDANRANNASSA

- Hiedanranta toimii **edelläkävijänä kestävän ja älykkään** kaupunkirakentamisen ratkaisujen kokeilijana ja käyttöön ottajana
- Hiedanranta tavoittelee Tampereen vetovoimaisimman kaupunginosan asemaa, jossa asuvat kaupungin **tyytyväisimmät asukkaat**
- Hiedanranta tavoittelee keskimäärin 750 asukkaan vuosittaista kasvua
- Hiedanrannan kaikista rakennuksista ja kaupunkiympäristöstä **mitataan ja kerätään dataa**, jonka avulla on mahdollista ohjata hiedanrantalaisia vähentämään energiankulutusta sekä kehittää ja tarjota heille räätälöityjä palveluita
- Tredu ja kehitysyritys tekevät aktiivista yhteistyötä ja hyödynnämme Hiedanrantaa matalan kynnyksen ammatillisen koulutuksen ja työllistymisen alustana rakennus- ja kiinteistöalalle
- Teemme yhteistyötä kotimaisten ja kansainvälisten verokkikohteiden kanssa **löytääksemme parhaat keinot ja välttääksemme tehottomat keinot kestävämpään kaupunkirakentamiseen ja asumiseen**
- Olemme mukana yhdessä Tampereen kaupungin kanssa kehittämässä ja **käynnistämässä uutta kansainvälistä kestävän ja älykkään kaupunkirakentamisen kehitysalustan toimintamallia (RECO2-hanke)**

6

Luodaan uutta osaamista ja kaupunkirakentamisen toimintamalleja, joita voidaan hyödyntää koko kaupungin kehittämisessä.

Valmistellaan Hiedanrannan kestävän kaupunkikehittämisen kokonaisvaltaiset tavoitteet ja yhteensovitetään ne alueen muiden tavoitteiden kanssa

TAMPERE.
FINLAND

Tarjouskilpailu 15.6.-31.10.2022

- Kilpailuohjelma www.hiedanranta.fi/tontit
- Korttelialueiden esirakentaminen käynnissä
- Tonttien rakentamisvalmius 2024 alussa
- Rakentajat sitoutuvat kaikkiin Hiedanrannan toimintamalleihin

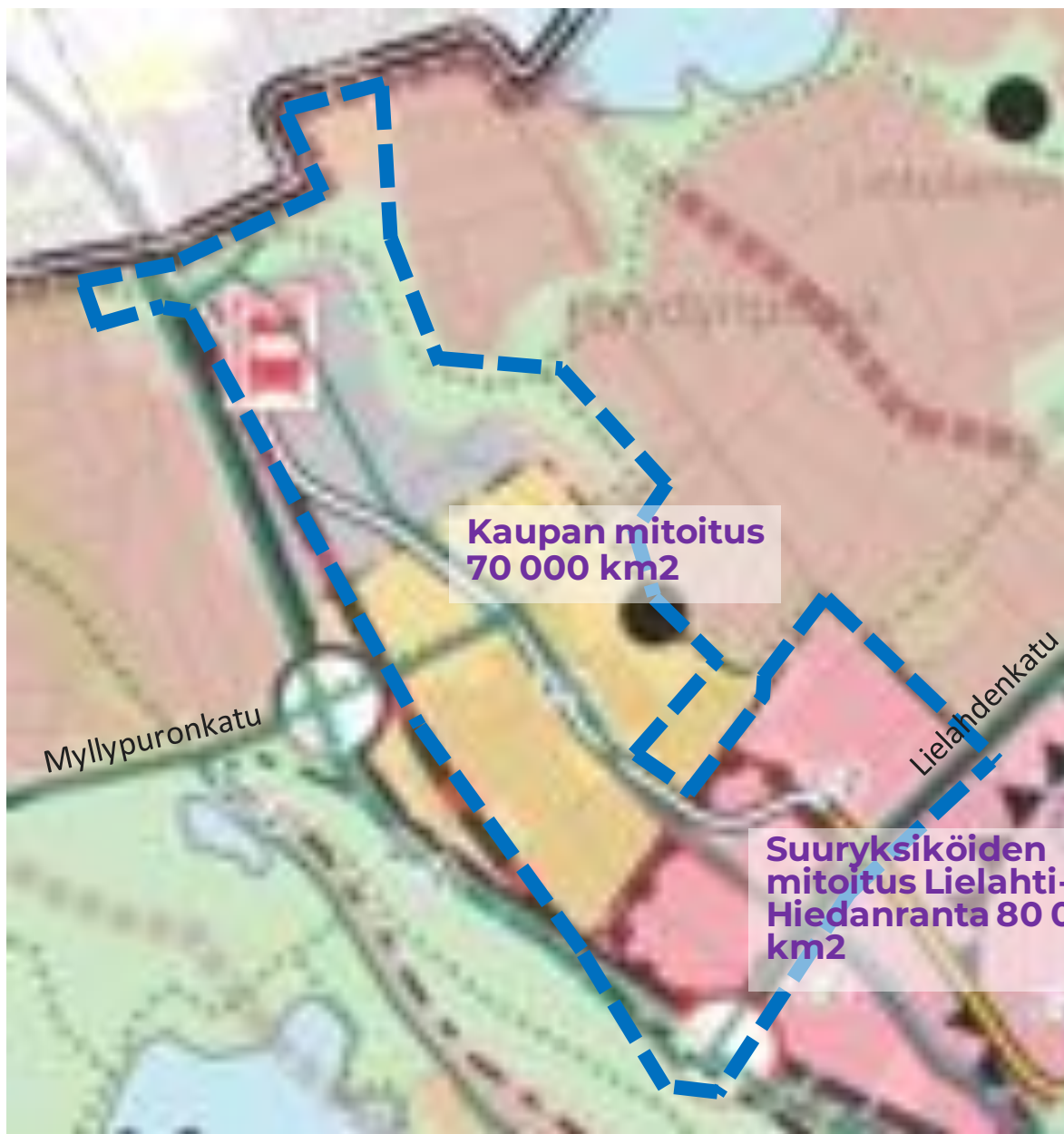
**8832 Lielahden
yleissuunnitelma**

Lielahden
yleis-
suunnitelma

Lielahdenkatu

**Hiedanrannan
yleissuunnitelma 2020**

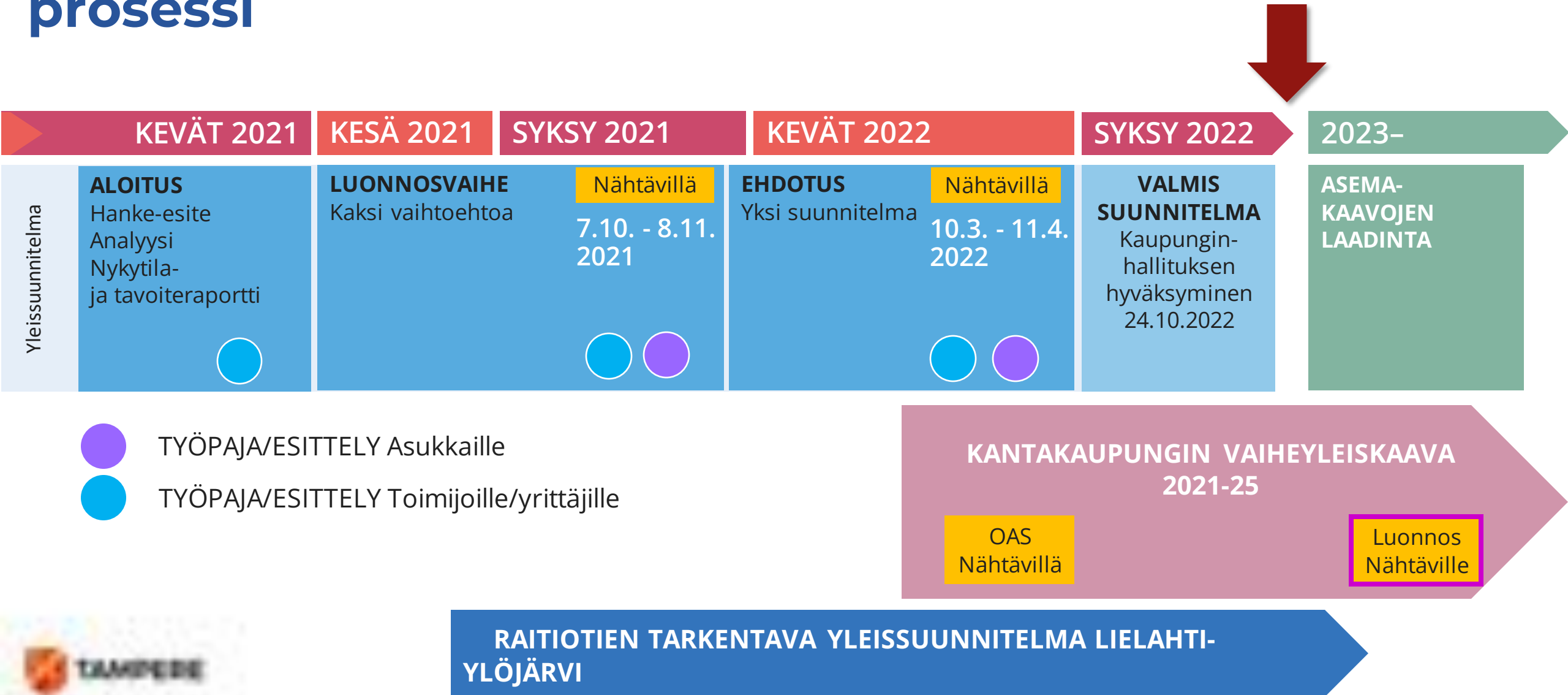
**Kantakaupungin yleiskaava
hyv. 17.5.2021 - yhdistelmäkartta**

**Vaiheyleiskaavan yksi osa-
alue Lielahti-Hiedanranta**

Lielahden yleissuunnitelman prosessi

Kh 24.10.2022 päätös: Lielahden yleissuunnitelma hyväksytään alueen jatkosuunnittelun lähtökohdaksi.

Maankäytön suunnitelma

Alueen suunnittelun ohjaus
muun muassa kaupan
mitoituksen osalta täsmentyy
valtuustokauden 2021-2025
vaiheyleiskaavassa. Esitetyt
suunnitteluratkaisut tarkentuvat
asemakaavoitusvaiheessa.

Raitiotien tarkentava yleissuunnitelma 2021-22

Pyöräliikenne

Liikenne

Katuverkko

Vaiheistusarvio

- o yksityinen maanomistus
- o yhteistyösopimukset
- o asemakaavoitus
 - o mahdolliset valitukset
- o raitiotiepäätökset
- o katusuunnitelmat
- o Katuverkon muutokset raitiotien toteutuksen tai yksityisten hankkeiden yhteydessä
- o Investoinnit kaupungin hankkeiden kokonaisuudessa

Viheralue
Toteutus
etupainotteisesti

**Raitiotie
2029-32**

**Katuyhteys
Viirapuistonkatu-
Telakatu**

**Harjuntaustan
jatke**

**Suurjännitteen 110 kV
ilmajohdon ja pylväiden
purkaminen
2024-25**

**Enqvistinkadun liittymän
liikennejärjestelyt**
2023 Asemakaava
2023 Tiesuunnitelma
2023-24- Toteutus

Paasikiventien järjestelyt
2024 Asemakaava
2025 Tiesuunnitelma
2026- Toteutus

**Eritasoliittymä
2040-luku**

**Taninkadun liittymä
suuntaisliittymäksi**

**Katuyhteys
Harjuntaustalta
Taninkadulle**

**Katuyhteys
Linjakadulta
Taninkadulle**

Hiedanranta ja Lielahdi: asemakaavatilanne 17.11.2022

Lielahden yleissuunnitelma

- Hyväksytty 10/2022

Raitiotie ja varikko

- Ehdotus 2026-2027

Lielahden asemakaavahankkeet

- Asumista ja liiketiloja
- Ensimmäiset kaavat 2025

8897 Hiedanrannan kaupallinen keskusta ja Enqvistinkadun vartta

Asemakaava vireille 2023, ehdotus 2025 (-26-27)

8862 Hiedanrannan I vaiheen liikennejärjestelyt Paasikiventien varressa

- Luonnos 9/2022
- Ehdotus 12/2022, hyv. 2023

8896 Paasikiventien liikennejärjestelyt

- Asemakaava vireille 2023, ehdotus 2024

8540 Vakosuonpuiston asemakaava

- Ehdotusvaiheessa

8914 hypermarket

- Valmisteluvaiheessa

8827 Teivaankuja

- Hyväksymisvaiheessa

Hiedanrannan vireillä olevat korttelikaavat

- 8793 Pohjoiskorttelit luonnos kevät 2022, ehdotus 2023
- 8893 Tehdas ja kartanoalue, ehdotus 2025
- 8894 Tehtaan eteläpuoliset korttelit, ehdotus 2026-2027

8898 Lielahdenkadun varsi

Asumista, päiväkoti, paloasema

- Vireille 2023, ehdotus 2024

8895 Hiedanrannan koulu ja päiväkoti

Vireille 2023, ehdotus 2024

Hiedanrannan yleissuunnitelma

- Hyväksytty 2020

Hiedanrannan yleissuunnitelma

- Hiedanrannan toteuttaminen muuttaa alueen katu- ja tieverkkoa merkittävästi
 - Toteutuu vaiheittain asemakaavoituksen etenemisen myötä
- Raitiotie erittäin oleellisessa roolissa
 - Lentävänniemen haara rakenteilla
 - myös Ylöjärven haara vaikuttaa alueen katuratkaisuihin

Raitiotieliikenteen käynnistyessä v. 2024–25 vaihteessa tarvitaan väliaikainen pysäkki ja joukkoliikenneterminaali Hiedanrantaan

Hiedanrannan toteuttamisen 1. vaiheessa

- Raitiotiepysäkki sekä sen viereen bussiterminaali
- Enqvistinkadun jatke
 - kulkuyhteys terminaaliin
- Enqvistinkadun valoliittymä nykyistä idemmäksi
 - vasemmalle kääntymiskaista lännen suunnasta

Vaiheessa 1 Enqvistinkadun jatke

Liittyminen Paasikiventiehen
uuteen paikkaan

Enqvistinkadun jatke

Bussiterminaali
ratikkapysäkin
yhteyteen

Enqvistinkadun muutos edellyttää

- Asemakaavan
 - AK-ehdotus nähtäville vuodenvaihteessa
- Enqvistinkadun katusuunnitelman
- Paasikiventien tiesuunnitelman

Katusuunnitelmaluonnos

Tiesuunnitelmaluonnos

Joukkoliikenneterminaali edellyttää

- poikkeamislupapäätöksen, jota haettu
- Toimenpidesuunnitelman, joka valmisteilla

Katusuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa valmisteltu asemakaavatyön yhteydessä

- Päätöksentekoon asemakaavan valmistuttua

Enqvistinkadun jatkeen suunnittelu on

Paasikiventien parantaminen eritasoliittymineen on edellytys Hiedanrannan yleissuunnitelmaratkaisulle

Paasikiventiehen tulossa iso muutos välillä Lielahti - Santalahti

- Kirjattu Tampereen kaupungin ja valtion väliseen MAL-sopimukseen
- Edellyttää asemakaavan (toteutusvaihe 2, kaavoitusohjelmassa v. 2023 →)
- Väyläviraston tiesuunnitelmakohteena v. 2023 –
- Toteutus alkaa aikaisintaan 2028

Ote aluevaraussuunnitelmasta Vt 12 ja kt 65 parantaminen välillä Lielahti - Santalahti

Raitiotien tilannekatsaus

Lielahden-Hiedanrannan kiinteistöomistajien ja
yrittäjien tapaaminen, 17.11.2022

**Tampereen
Ratikka**

Ville-Mikael Tuominen
kehityspäällikkö, Tampereen Raitiotie Oy

7.8.2022 käyttöön otettavat
raitiovaunupysäkit

Santalahti

Tikkutehdas

Särkänniemi

Pyynikintori

Niemenranta

Niemen kartano

Tehdas

Hiedanranta

Näsisaari
(pysäkkivaraus)

6.1.2025 käyttöön otettavat
raitiovaunupysäkit

Pyhällönpuisto

Lentävänniemi

Niemenranta

Niemen kartano

**6.1.2025 käyttöön otettavat
raitiovaunupysäkit**

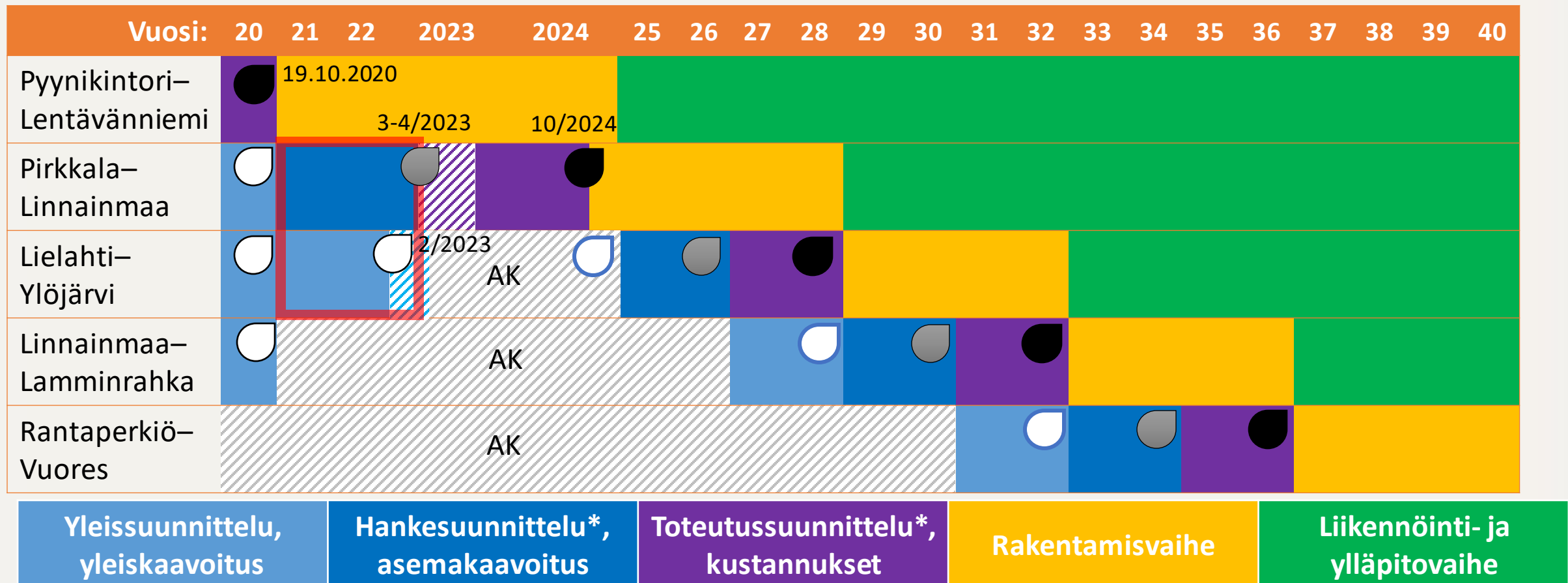
Seudullinen raitiotie – alustava toteutusjärjestys

Raitiotien seudullisen yleissuunnitelman yhteydessä laadittiin arvio raitiotien ratahaarojen mahdollisesta rakentamisaikataulusta ja toteutusjärjestyksestä:

1. Koilliskeskus–Pirkkala
 - Rakentaminen 2025–2028
2. Lielähti–Ylöjärvi
 - Rakentaminen 2029–2032
3. Koilliskeskus–Lamminrahka
 - Rakentaminen 2033–2036
4. Hatanpää–Vuores
 - Rakentaminen 2030-luvulla

Seudullinen raitiotie, arvio jatkolinjojen suunnittelun ja rakentamisen ajoittumisesta

*) Sisältää vaikutusten arvioinnit ja hyöty-kustannuslaskelman

Valtuustotason päätökset:

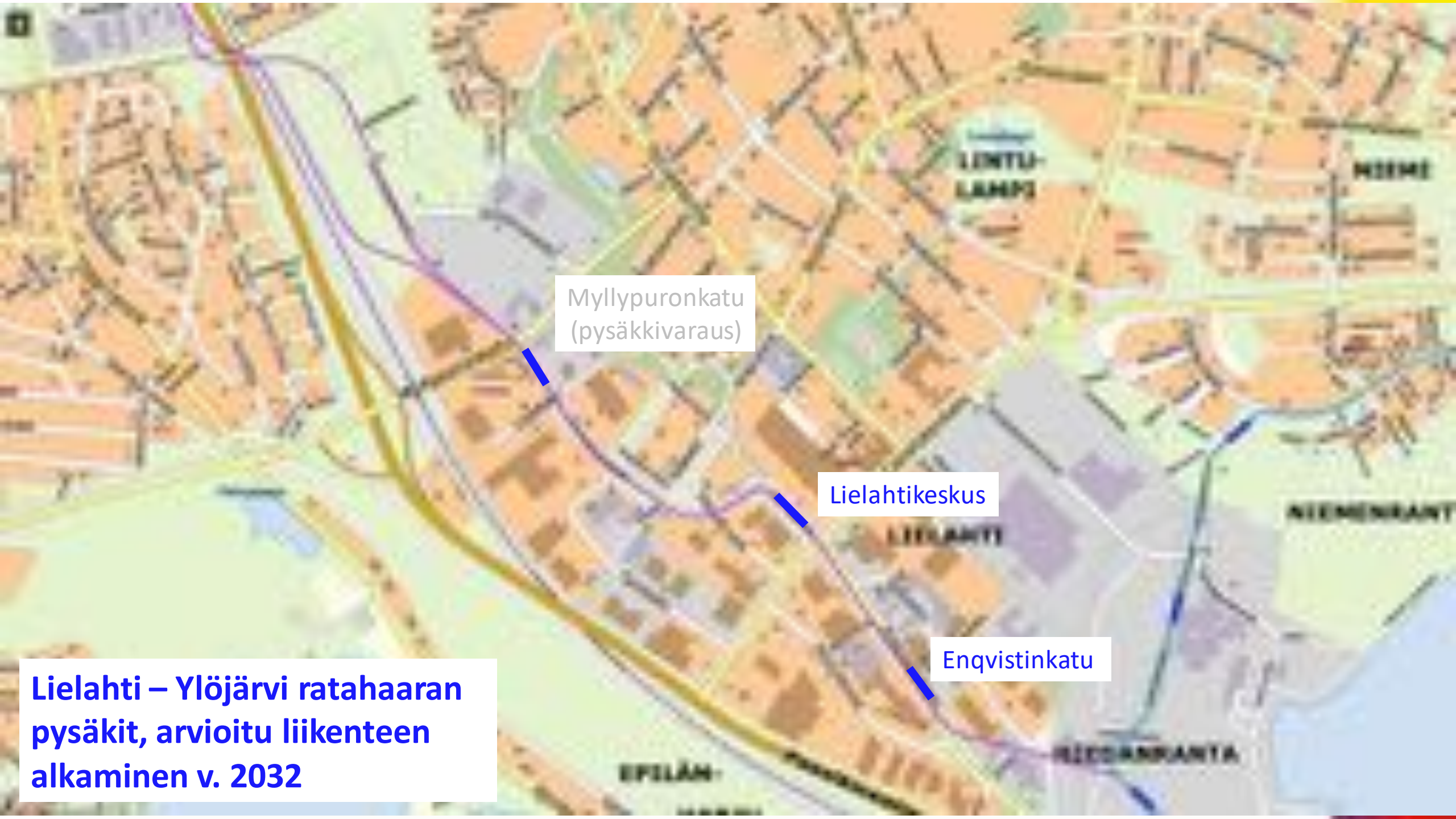
- Yleissuunnittelun hyväksyminen, ja siirtyminen hankesuunnitteluun
- Hankesuunnittelun hyväksyminen, siirtyminen toteutussuunnitteluun
- Rakentamispäätös

- Toteutussuunnittelun hankintavaihe
- Raitiotien toteutusratkaisu tarkentuu maankäytön asemakaavahankkeiden yhteydessä

Lielahti – Ylöjärvi raitiotie

- Ylöjärven ratahaaralle (8 km) sijoittuisi 8 raitiovaunupysäkkiä, joista Tampereen puolelle 3 pysäkkiä
- Säilytysvarikolle varaus Tampereen kaupungin puolella
- Alustava etenemisaikataulu:
 - Tarkentava yleissuunnitelma 2021–2022
 - Hankesuunnitelma 2025–2026
 - Toteutussuunnitelma 2027–2028
 - Rakentaminen 2029–2032

Myllypuronkatu
(pysäkkivaraus)

Lielahtikeskus

Enqvistinkatu

**Lielahti – Ylöjärvi ratahaaran
pysäkit, arvioitu liikenteen
alkaminen v. 2032**

Seudullisen raitiotien alustava linjastorakenne

- Seudulliset raitiotielinjat kytkeytyvät osaksi olevaa ja rakenteilla olevaa Tampereen raitiotiejärjestelmää.
- Seudulliset raitiotielinjat muodostavat Tampereen keskustan läpi kulkevia heilurilinoja.
- Raitiotiejärjestelmän suunnittelun lähtökohtana kaikilla raitiotielinoilla tiheimmillään 7,5 min vuoroväli.
- Raitiovaunujen pituus on 37 m. Raitiotiepysäkkien laiturien mitoituksessa varaudutaan siihen, että pysäkillä voidaan pysähtyä myös pidennetyillä 47 metrisillä raitiovaunuilla.

Raitiotien asiakastyytyväisyys syyskuu 2021 - lokakuu 2022

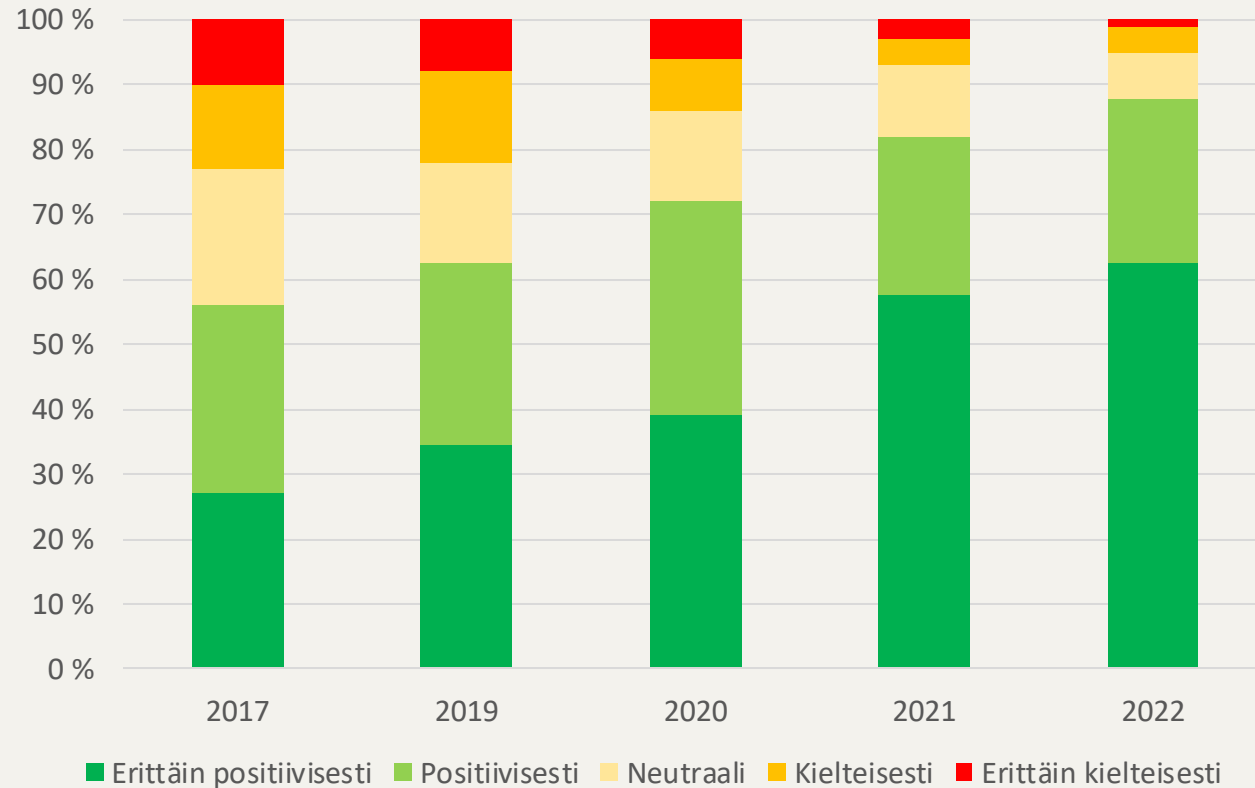
Kuinka todennäköisesti suosittelisit? 10 = erittäin todennäköisesti, 0 = erittäin epätodennäköisesti

Raitiotien matkustajamääristä

- Raitiotien vaikutusten arvioinnissa v.2016 arvioitiin, että raitiotietä käyttää 55 000 matkustaja vuorokaudessa, kun raitiotie on valmistunut Lentävänniemeen
- Nykyinen matkustajaennätys 4.11.2022: 47 184 matkustajaa
- Syyskuussa 2022: 1 134 479 matkustajaa
- Lokakuussa 2022: 1 137 741 matkustajaa

Tampereen raitiotie, kuluttajatutkimus

- Tutkimus tehty vuodesta 2017 alkaen
- Tilastollisesti edustava otos, vastaajamäärä 500
- Tuore tutkimus lokakuulta 2022, ennätystulos:
 - 87 % suhtautuu erittäin positiivisesti tai positiivisesti raitiotiehen
 - 5 % suhtautuu kielteisesti tai erittäin kielteisesti raitiotiehen
- Erittäin positiivisesti suhtautuvien määrä on selvästi kasvanut raitiotieliikenteen elokuun 2021 alkamisen jälkeen

www.tampereenratikka.fi

**Tampereen
Ratikka**

TAMPERE.
FINLAND

Hiedanrannan ja Lielahden kiinteistöjen kehittämisen periaatteet

KIINTEISTÖTOIMI

Juha-Matti Ala-Laurila

Hiedanrannan ja Lielahden kiinteistökehittäminen

- Alueen suunnittelun ja kehittämisen perustana on Hiedanrannan yleissuunnitelma, siinä esitetyt ”karkeat” maankäyttöratkaisut ja rakentamisen tehokkuudet.

Lielahden alueen kehittäminen

Lielahden alueen maanomistus on pääosin yksityisessä omistuksessa. Lielahden kehittäminen ja asemakaavoitus tulee käynnistyään maanomistajien aloitteesta.

Maankäytön suunnittelua ja kiinteistön kehittämistä tullee ohjaamaan kaupungin tavoite siten, että suunnitteluvaiheet ovat riittävän suuria kokonaisuuksia ja mahdollisuuksien mukaan yhteissuunnitelman mukaisesti kaupunkitieteellisen tehokkaan toteutumisen. Lielahden kehittäminen lähtökohdista on suunnitella aluetta nykyisen maanomistuksen sitä rajoittamatta, mutta samalla varmistaa maanomistajien kaupungin kehitys. Kaupunki ohjaa maankäyttöä ja kiinteistölouderusta tarkoituksenmukaisten kehittäjäseurustelujen tekemiseksi.

Yhtäältä ottaen huomioon olevien kiinteistön kehittäminen tapahtuu maankäyttösuunnitelman mukaisesti perustuen. Maankäyttösuunnitelman perustuu kiinteistön arvonmäärän ja kaupungin kulkun voimassa olevien maapolittisten linjauksien. Mahdolliset suuret viivat rakentamiseen liittyvät kustannukset, kuten viivakirjojen johtaminen, jatkuen niin kauan kun on asemakaavomääränsä oleva kiinteistö karkautuneena siinä muodostetaan työt.

Lielahden alueen kehittäminen tavoitteena on toteuttaa yhteissuunnitelman tavoitteita erillisesti maanomistajien ja kaupungin välillä vapaaehtoisin yhteistyösuhtein. Lielahden alueen osalla yleissuunnitelman tavoitteiden toteuttamista voidaan tulla myös muiden kaupungin maapolittisten kulkun avulla.

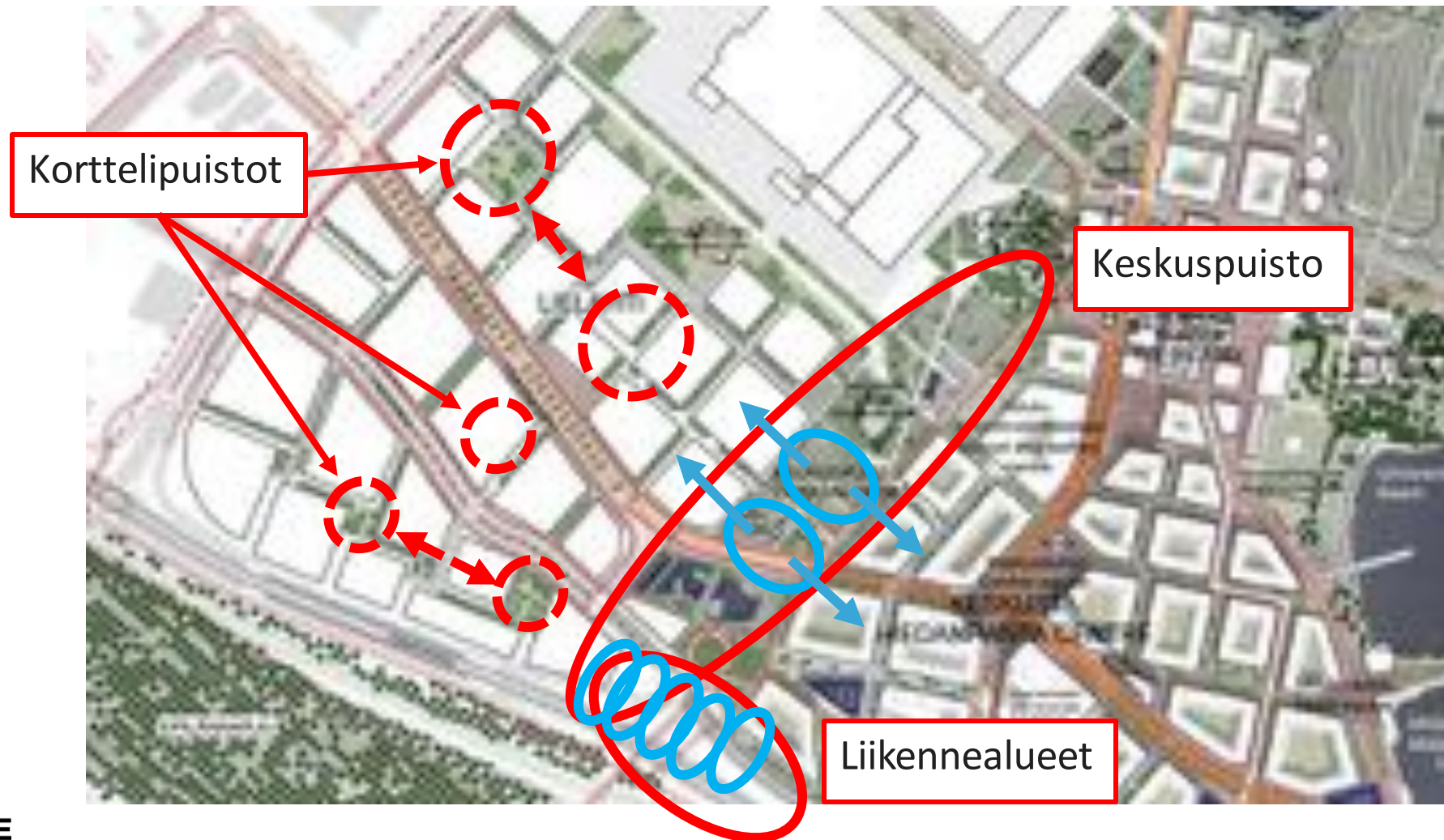
Otteita Hiedanrannan yleissuunnitelmasta

Hiedanrannan ja Lielahden kiinteistökehittäminen

- Tarkemmat maankäytön ratkaisut tehdään maanomistajien hakemuksesta vireille tulevilla asemakaavamuutoksilla.
- Tulevien asemakaavamuutosalueiden on oltava riittävän suuria, että myös yleisten alueiden suunnittelu on mahdollista. Asemakaavoitus ja kiinteistötoimi ohjaavat kokonaisuuksien muodostamista. Useiden kiinteistöjen hankekokonaisuudet edellyttävät maanomistajien keskinäistä sopimista ennen asemakaavamuutoksen käynnistymistä.
- Alueen kehittämisen toivotaan etenevän sopimusmenettelyin yhteistyössä maanomistajien kanssa. Myös maapolitiikan keinot maan hankkimiseksi kaupungille ovat tarvittaessa käytettävissä.
- Koko Lielahden alueen kiinteistökehittäminen on perustuttava yhteisiin sopimisen periaatteisiin ja toistettavaan prosessimalliin.
- Linkki Hiedanrannan yleissuunnitelma-aineistoon: [https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_862020/Hiedanrannan_yleissuunnitelma_kehittamis\(146702\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_862020/Hiedanrannan_yleissuunnitelma_kehittamis(146702))

Hiedanrannan ja Lielahden kiinteistökehittäminen

48

Kiitos osallistumisesta!

Lisätietoja:

<https://hiedanranta.fi/>

www.tampere.fi/kaupunkisuunnittelu/kaupunkiymparisto-uudistuu/hiedanranta

www.tampere.fi/kaupunkisuunnittelu/kaupunkiymparisto-uudistuu/lielahden-yleissuunnitelma

www.tampere.fi/kaupunkisuunnittelu/kaavoitus/asemakaavat/vireilla-olevat-asemakaavat

<https://www.tampere.fi/kaupunkisuunnittelu/kaupunkiymparisto-uudistuu/kantakaupungin-vaiheyleiskaava-valtuustokausi-2021-2025>

[Yritystontit \[Tampereen kaupunki - Asuminen ja rakentaminen - Tontit\]](#)

<https://www.tampereenratikka.fi/suunnittelu/lielahti-ylojarvi/>

[Raitiotieallianssi | Tampereen raitiotie](#)